

راهبردهای حوزه علمی در عرصه هوش مصنوعی

بر اساس نیاز حوزه‌های علمی به راهبردهای مواجهه با پدیده نوظهور هوش مصنوعی؛ «هر موجود غیرزنده‌ای که عملکردی مشابه ذهن انسان داشته باشد» و پرهیز از برخورد انفعالی در برابر پیشرفت‌های سریع این فناوری، سند حاضر در جهت ایجاد همگرایی و ایجاد رویکردی یکپارچه و هم‌راستا میان مدیران حوزه، اساتید، طلاب و مؤسسات و نهادهای حوزوی تهیه شده است. تلاش بر این بوده با در نظر گرفتن مزیت‌های فناوری هوش مصنوعی و ملاحظه ریسک‌ها و خطرات احتمالی آن، نسخه‌ای از راهبردهای مناسب برای هر یک از موضوعات فعالیت حوزه‌های علمی تدوین شود.

مقدمه

هوش مصنوعی یکی از مسائل جدید در عرصه فناوری است؛ به طور خصوص فناوری اطلاعات و ارتباطات. نگاهی به تاریخ پیدایش فناوری‌های تازه‌پدید در دنیا نشان می‌دهد که عدم اقدام به موقع نهادهای سیاسی و فرهنگی در تحلیل و فهم این فناوری‌ها، عقب ماندن از پرداختن علمی به دانش‌های نوین و در نظر نداشتن آن‌ها در برنامه‌ریزی‌ها به آسیب‌های بزرگ و غیرقابل‌جبرانی منجر می‌شود.

با توجه به این‌که سند چشم‌انداز حوزه‌های علمی تدوین شده است و با ارائه اهداف کلان، راهبردهای دستیابی به این اهداف را نیز با جزئیات کامل ارائه نموده، روش طراحی راهبردهای هوش مصنوعی برای حوزه‌های علمی به پیوست این راهبردها بوده است.

مأموریت‌های حوزه‌های علمی

بر اساس سند چشم‌انداز حوزه‌های علمی، هفت مأموریت برای حوزه ترسیم شده است. طراحی راهبردهای مواجهه با هوش مصنوعی نیز باید مبتنی بر این مأموریت‌ها باشد.

۱. استنباط، تبیین و تعمیق آموزه‌های اسلام و مکتب تشیع در عرصه‌های مختلف علوم و معارف اسلامی به ویژه فقه
۲. تبیین روشمند و صیانت هوشمندانه از اسلام ناب و مکتب تشیع
۳. نظریه‌پردازی و تولید علم در حوزه‌های مختلف علوم اسلامی - انسانی
۴. تربیت نیروی انسانی برای رفع نیازهای دینی جامعه، نظام اسلامی و حوزه‌های علمی
۵. تبلیغ، ترویج، تثبیت و تعمیق ارزش‌ها و معارف اسلامی در سطح ملی و فراملی
۶. پشتیبانی و حمایت از نظام اسلامی و هدایت در جهت تحکیم، تقویت و اعتلای آن
۷. تلاش جهت تحقق تمدن اسلامی بر اساس آیات قرآن کریم و آموزه‌های مکتب اهل بیت (ع)

راهبردهای حوزه‌های علمی

با توجه به مأموریت‌های فوق، چشم‌انداز، سیاست‌ها و اهداف کلان حوزه‌های علمی، راهبردهایی برای برنامه‌ریزی فعالیت‌های مدیریت حوزه انتخاب شده است که با پیدایش و رشد فناوری هوش مصنوعی، مبنای تدوین راهبردهای

حوزه در عرصه هوش مصنوعی قرار می‌گیرند. از این رو، برای هر یک یا هر دسته از راهبردهای حوزه، پیوست راهبردی هوش مصنوعی متناسب با آن در نظر گرفته شده است.

۱. زمینه‌سازی تقویت و توسعه بنیان‌های اجتهاد و مجتهدپروری
۱/۱. تقویت و گسترش اجتهاد و فرآیند مجتهدپروری

راهبرد هوش مصنوعی

راهبرد ۱: توسعه سامانه فُبره اجتهاد و به‌کارگیری هوش مصنوعی در ایجاد شبکه معنایی منابع اجتهاد
راهبرد ۲: برنامه‌ریزی نظام آموزشی موزه علمیه با استفاده از سامانه‌های هوشمند

- ۱/۲. شناسایی و ارتقای علمی سرمایه‌های انسانی حوزه

راهبرد هوش مصنوعی

راهبرد ۳: استعدادسنجی طلاب و شفصی‌سازی برنامه آموزشی نفیبه‌پرور با استفاده از هوش مصنوعی

- ۱/۳. احیای تراث اسلامی و پایش علمی

راهبرد هوش مصنوعی

راهبرد ۴: دیجیتالی کردن تمامی متون علمی موزه و تگ‌گذاری و ایجاد شبکه معنایی متون موزوی

۲. ایجاد زمینه‌های لازم برای حضور عالمانه و اجتهادی حوزه و حوزویان در عرصه‌های گوناگون برای تأمین نیازهای دینی فردی و اجتماعی و حاکمیتی در سطوح ملی و فراملی
۲/۱. تعامل با مجامع علمی و اندیشمندان رشته‌های علمی مختلف

راهبرد هوش مصنوعی

راهبرد ۵: جمع‌آوری اطلاعات نهادهای علمی و اندیشمندان از بستر داده‌های موجود با استفاده از هوش مصنوعی
راهبرد ۶: تولید شبکه پژوهشگاه‌ها و اندیشمندان و ظرفیت‌سنجی آن‌ها به کمک هوش مصنوعی

- ۲/۲. پشتیبانی نظری از نظام و رویارویی با تهدیدهای پیش رو

راهبرد هوش مصنوعی

راهبرد ۷: پیش‌بینی تهدیدات و فرصت‌های پیش‌روی نظام اسلامی با استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی
راهبرد ۸: توسعه سامانه هوشمند گمانه‌زنی داده‌های علمی موزوی مناسب برای رویارویی با تهدیدات نظام اسلامی

۳. رشد و تعالی و جامعیت‌بخشی به نظام آموزشی - تربیتی حوزه، متناسب با نیازها و انتظارات
۳/۱. بهبود فرآیندهای مدیریتی مؤثر در نظام آموزشی حوزه

راهبرد هوش مصنوعی

← راهبرد ۲

- ۳/۲. توانمندسازی منابع انسانی حوزه در ارتباط با بخش‌های مختلف حوزه و جامعه و نظام

۳/۳. تقویت و گسترش مقاطع و رشته‌ها

۳/۴. طراحی و بهبود نظام ارزش‌گذاری علوم و مدارج حوزوی

۴. نگرش جامع، فرآیندی، نظام‌مند و تعالی‌بخش به نظام تهذیبی و تربیتی حوزه

۴/۱. بهبود فرآیندهای مدیریتی در نظام تهذیبی حوزه

۴/۲. تدوین فلسفه تهذیب و تأسیس رشته‌های تخصصی تهذیبی

راهبرد ۹: طراحی هوشمند و فودکار نظام تهذیبی موزه متناسب با نیازها

۵. مدیریت و توسعه پژوهش‌ها و فعالیت‌های فکری - فرهنگی حوزه‌های علمیه در مراکز پژوهشی و مطالعاتی و

فرهنگی حوزوی و پیرامونی حوزه

۵/۱. تلاش برای ایجاد رشته‌ها، نقشه‌ها و نظام‌های فکری و معرفتی

۵/۲. بهبود و توسعه فرآیندهای مدیریتی و فرهنگ سازمانی بر پایه پژوهش

۵/۳. پایش محیطی و آینده‌پژوهی در عرصه علم، اندیشه و فرهنگ

راهبرد ۱۰: آینده‌پژوهشی نیازهای تمقیقاتی موزه و برنامه‌ریزی پژوهش با استفاده از هوش مصنوعی

۵/۴. تربیت و تقویت پژوهشگران حوزوی

۵/۵. بهره‌گیری مؤثر از مبانی علوم اسلامی و یافته‌های علوم جدید

۶. گسترش نظام‌مند و متوازن سرمایه‌های انسانی، فرهنگی، اجتماعی و مادی حوزه‌های علمیه

۶/۱. هماهنگی و تعامل حوزه با مراکز و نهادهای فرهنگی و نظام اسلامی

۶/۲. جذب و سازماندهی و حمایت مادی و معنوی از عناصر فرهیخته و نخبه حوزه

۶/۳. توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز برای فعالیت‌های علمی- پژوهشی

۶/۴. بهره‌گیری هدفمند از علوم جدید و الگوهای سنتی کارآمد حوزه در فعالیت‌های علمی - فرهنگی

۶/۵. توسعه فعالیت‌های علمی و فرهنگی به شئون گوناگون زندگی اجتماعی، متناسب با معارف و فرهنگ اهل بیت (ع)

۷. ایجاد تحول در فرآیندها و شکل و محتوای فعالیت‌های علمی و فکری - فرهنگی حوزه

۷/۱. بهبود فرآیندهای مرتبط با فعالیت‌های فکری - فرهنگی

۷/۲. غنابخشی و پایش محتوای فعالیت‌های فکری - فرهنگی

۷/۳. بهره‌گیری از ابزارها و قالب‌های مؤثر در گسترش نظام‌های فکری - فرهنگی

۸. ارتقای مطلوب کارکرد تبلیغی حوزه از طرق اشراف محیطی، تأمین محتوای فاخر و بهره‌گیری از سازوکارهای متنوع

۸/۱. بهبود فرآیندهای مدیریتی مؤثر در کارآمدی تبلیغ

راهبرد ۱۱: نیازسنجی اجتماعی و برنامه‌ریزی تبلیغی متناسب با نیازها بر اساس هوش مصنوعی

۸/۲. تأمین محتوای غنی برای تبلیغ کارآمد

۸/۳. تأمین و تجهیز نیروی انسانی کارآمد تبلیغی

۸/۴. تقویت نهادهای پشتیبانی‌کننده از تبلیغ

۹. حضور فراگیر و منسجم و مؤثر در عرصه‌های متنوع تبلیغی

- ۹/۱. توسعه فرآیندها و فعالیت‌های مؤثر در فراگیر شدن تبلیغ
 ۹/۲. بهره‌مندی از نیروی انسانی متخصص در عرصه‌های گوناگون برای تبلیغ فراگیر
 ۹/۳. ایجاد نگرش مثبت به دین و حوزه

راهبرد هوش مصنوعی

← راهبرد ۱۱

← راهبرد ۳

۱۰. ارائه جامع و برهانی و اقناعی اندیشه و فرهنگ مکتب اهل بیت (ع) به جامعه و نظام، متناسب با شرایط و اقتضائات
 ۱۰/۱. بهبود فعالیت‌ها و فرآیندهای مرتبط با تبلیغ هدایتگر
 ۱۰/۲. تأمین محتواهای مؤثر در راستای تبلیغ هدایتگر

راهبرد هوش مصنوعی

← راهبرد ۱۱

← راهبرد ۴

۱۱. ورود و تثبیت و رشد حوزه علمیه در گستره جغرافیایی و موضوعی مخاطبان در عرصه بین‌الملل، با توجه به اولویتهای
 ۱۱/۱. شناسایی ظرفیت‌ها و ویژگی‌های مناطق هدف در عرصه بین‌الملل
 ۱۱/۲. توانمندسازی و سامان‌دهی بهینه مبلغان برای حضور در عرصه‌های بین‌المللی
 ۱۱/۳. بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود برای حضور حداکثری در فعالیت‌های علمی و فرهنگی در عرصه بین‌الملل
 ۱۱/۴. بهره‌گیری از رسانه‌های جمعی و سامانه تبلیغات محیطی

راهبرد هوش مصنوعی

راهبرد ۱۲: جمع‌آوری اطلاعات مناطق جغرافیایی و نفیگان فرهنگی بین‌المللی با ابزارهای هوش مصنوعی

راهبرد ۱۳: برنامه‌ریزی فرهنگی برای هر منطقه جغرافیایی مبتنی بر هوش مصنوعی

راهبرد ۱۴: تولید و پیشنهاد سرفصل‌ها و موضوعات رسانه‌ای توسط هوش مصنوعی

← راهبرد ۳

← راهبرد ۶

۱۲. ساماندهی و هدایت نهضت فرهنگی اسلام در گستره جهانی، با توجه به ظرفیت‌های موجود در محیط بین‌الملل
 ۱۲/۱. گونه‌شناسی علمی، فرهنگی و پایش محیط تبلیغی جوامع هدف در عرصه بین‌الملل
 ۱۲/۲. جذب و توانمندسازی و سامان‌دهی مؤثر مبلغان در عرصه بین‌الملل
 ۱۲/۳. تعامل با نخبگان و فعالان همسو در عرصه بین‌الملل
 ۱۲/۴. نقد مکتب‌های فکری مخالف و تولید و عرضه محتوای مطلوب و با اولویت، در جوامع هدف در عرصه
 بین‌الملل

۱۲/۵. ایجاد سازوکارهای لازم برای گسترش نظام‌های فکری - فرهنگی اسلام راستین در عرصه بین‌الملل

راهبرد هوش مصنوعی

← راهبرد ۱۲

← راهبرد ۱۳

۱۳. استقرار و نهادینه‌سازی نظام مدیریت ارزش‌بنیان و مأموریت‌محور در حوزه
- ۱۳/۱. اعتباربخشی، به‌کارگیری و مدیریت دانش در نظام مدیریتی حوزه
  - ۱۳/۲. توانمندسازی منابع انسانی
  - ۱۳/۳. استقرار فرهنگ سازمانی معنویت‌گرا و ارزش‌محور
  - ۱۳/۴. تمرکز بر نخبه‌گرایی و نخبه‌پروری در نظام مدیریتی حوزه
  - ۱۳/۵. بهبود فرآیندهای پشتیبانی و نظارتی و حفاظتی در نظام مدیریتی حوزه

راهبرد هوش مصنوعی

راهبرد ۱۵: طراحی و توسعه سامانه هوشمند مدیریت دانش سازمانی

← راهبرد ۲

← راهبرد ۳

← راهبرد ۶

← راهبرد ۹

۱۴. ایجاد هماهنگی و هم‌افزایی ساختاری و کارکردی، در مجموعه‌های حوزوی و پیرامونی آن
- ۱۴/۱. گسترش و بهبود هماهنگی و همکاری میان مراکز و مؤسسات حوزوی
  - ۱۴/۲. تعامل مؤثر و هدفمند با سازمان‌های همسو در سطح ملی و فراملی

راهبرد هوش مصنوعی

← راهبرد ۶

۱۵. ایجاد و استقرار سازوکار مناسب برای مدیریت کارآمد منابع حوزه
- ۱۵/۱. بهبود فرآیندهای برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری برای مدیریت بهینه منابع
  - ۱۵/۲. اجرای برنامه‌ها و اقدامات برای مدیریت بهینه منابع

راهبرد هوش مصنوعی

راهبرد ۱۶: تولید سامانه مدیریت جامع سازمانی موزه بر اساس هوش مصنوعی

← راهبرد ۱۵

۱۶. بهبود و ارتقای مدیریت جامع و یکپارچه فناوری اطلاعات و ارتباطات
- ۱۶/۱. ایجاد، توسعه و توانمندسازی مدیریت نظام‌های ارتباطات و اطلاعات

راهبرد هوش مصنوعی

← راهبرد ۱۶

۱۷. زمینه‌سازی و حضور عالمانه در مدیریت هوشمند و کارآمد تحولات جوامع هدف با بهره‌گیری از توانمندی‌های درونی و ظرفیت‌های بیرونی حوزه در سطح ملی و فراملی
- ۱۷/۱. طراحی سازوکارهای مطلوب برای نیازسنجی، پایش محیطی و آینده‌پژوهی مرتبط با تحولات فرهنگی - اجتماعی
  - ۱۷/۲. تقویت نیروی انسانی و بهره‌مندی از سرمایه‌های انسانی حوزه در مدیریت تحولات فرهنگی - اجتماعی
  - ۱۷/۳. ایجاد سازوکار مطلوب تعاملات حوزه با نظام اسلامی و نهادهای علمی - فرهنگی حوزوی و پیرامونی حوزه

در سطح داخلی و بین‌المللی

۱۷/۴. توجه حوزه به ادای رسالت‌های اجتماعی - سیاسی خویش

۱۷/۵. رشد و گسترش کمی و کیفی مراکز و رشته‌ها و خدمات حوزوی متناسب با نیازهای مخاطبان

۱۷/۶. ایجاد تعامل مطلوب میان نخبگان و اندیشمندان دینی و فرهنگی و اجتماعی، در سطح ملی و فراملی

۱۷/۷. همگرایی میان ادیان توحیدی و مذاهب اسلامی و تقویت جایگاه دین و رهبران دینی، در حل مسائل

اجتماعی - سیاسی مسلمانان

راهبرد هوش مصنوعی

← راهبرد ۱۱

← راهبرد ۳

← راهبرد ۱۰

← راهبرد ۶

← راهبرد ۱۲

۱۸. حضور عالمانه و اجتهادی حوزه و حوزویان در عرصه علوم اجتماعی و انسانی

۱۸/۱. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی برای رشد علوم انسانی - اسلامی

۱۸/۲. ایجاد مبانی نظری و روشی برای تولید علوم انسانی - اسلامی

۱۸/۳. ایجاد زمینه‌های لازم برای نیازسنجی و پایش محیطی در عرصه تولید علوم انسانی - اسلامی

۱۸/۴. رشد و گسترش کمی و کیفی رشته‌ها و متون مورد نیاز اولویت‌دار

۱۸/۵. شناسایی و توانمندسازی و بهره‌مندی از استعدادها و پژوهشگران نخبه حوزوی

۱۸/۶. همکاری و تعامل با شخصیت‌های حقیقی برای تولید علوم انسانی - اسلامی

راهبرد هوش مصنوعی

راهبرد ۱۷: ایجاد شبکه مفاهیم و معنایی تفصیصی علوم انسانی و سنجش هوشمند با مبانی ارزشی اسلام

← راهبرد ۲

← راهبرد ۳

← راهبرد ۶

۱۹. حضور مؤثر و نقش‌آفرینی محوری حوزه در زمینه طراحی سبک زندگی فردی و اجتماعی اسلامی در عرصه‌های

گوناگون

۱۹/۱. حمایت و تشویق و پشتیبانی از اندیشمندان، طرح‌های مطالعاتی و مؤسسات فعال در علوم اسلامی

۱۹/۲. تقویت تعاملات و همکاری‌های اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در عرصه علوم انسانی

۱۹/۳. شناسایی ویژگی‌ها و اقتضانات جوامع

راهبرد هوش مصنوعی

← راهبرد ۶

← راهبرد ۱۰

۲۰. حضور مؤثر و نقش‌آفرینی محوری حوزه در زمینه‌سازی و استقرار نظام‌های اجتماعی اسلام در عرصه‌های ملی و

فراملی

۲۰/۱. ایجاد سازوکار مطلوب برای تعامل و همکاری میان حوزه‌های علمیه و نهادهای همسو در درون نظام اسلامی

- ۲۰/۲. توانمندسازی و بهره‌مندی از سرمایه‌های انسانی درون و بیرون حوزه
- ۲۰/۳. تأکید بر ایفای نقش مؤثر در عرصه‌های علمی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی
- ۲۰/۴. مدیریت و بهره‌برداری مؤثر از فناوری‌های اطلاعاتی و روزآمد
- ۲۰/۵. پایش محیط بین‌المللی و ایفای نقش فعال در عرصه تعاملات علمی و فرهنگی

راهبرد هوش مصنوعی

- ← راهبرد ۶
- ← راهبرد ۳
- ← راهبرد ۱۶
- ← راهبرد ۱۲
- ← راهبرد ۱۳

راهبردهای هوش مصنوعی حوزه‌های علمیه

هر کدام از راهبردهای دستیابی به اهداف کلان حوزه‌های علمیه نیاز به پیوستی دارند که بر پایه فناوری هوش مصنوعی بنا نهاده شده باشد. فهرست نهایی این راهبردهای هوش مصنوعی چنین است:

راهبرد هوش مصنوعی

- راهبرد ۱: توسعه سامانه فُبره اجتهاد و به‌کارگیری هوش مصنوعی در ایجاد شبکه معنایی منابع اجتهاد
- راهبرد ۲: برنامه‌ریزی نظام آموزشی موزه علمیه با استفاده از سامانه‌های هوشمند
- راهبرد ۳: استعدادسنجی طلاب و شفصی‌سازی برنامه آموزشی نخبه‌پرور با استفاده از هوش مصنوعی
- راهبرد ۴: دیجیتالی کردن تمامی متون علمی موزه و تگ‌گذاری و ایجاد شبکه معنایی متون موزوی
- راهبرد ۵: جمع‌آوری اطلاعات نهادهای علمی و اندیشمندان از بستر داده‌های موجود با استفاده از هوش مصنوعی
- راهبرد ۶: تولید شبکه پژوهشگاه‌ها و اندیشمندان و ظرفیت‌سنجی آن‌ها به کمک هوش مصنوعی
- راهبرد ۷: پیش‌بینی تهدیدات و فرصت‌های پیش‌روی نظام اسلامی با استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی
- راهبرد ۸: توسعه سامانه هوشمند گمانه‌زنی داده‌های علمی موزوی مناسب برای رویارویی با تهدیدات نظام اسلامی
- راهبرد ۹: طراحی هوشمند و خودکار نظام تهذیبی موزه متناسب با نیازها
- راهبرد ۱۰: آینده‌پژوهشی نیازهای تحقیقاتی موزه و برنامه‌ریزی پژوهش با استفاده از هوش مصنوعی
- راهبرد ۱۱: نیازسنجی اجتماعی و برنامه‌ریزی تبلیغی متناسب با نیازها بر اساس هوش مصنوعی
- راهبرد ۱۲: جمع‌آوری اطلاعات مناطق جغرافیایی و نفبگان فرهنگی بین‌المللی با ابزارهای هوش مصنوعی
- راهبرد ۱۳: برنامه‌ریزی فرهنگی برای هر منطقه جغرافیایی مبتنی بر هوش مصنوعی
- راهبرد ۱۴: تولید و پیشنهاد سرفصل‌ها و موضوعات رسانه‌ای توسط هوش مصنوعی
- راهبرد ۱۵: طراحی و توسعه سامانه هوشمند مدیریت دانش سازمانی
- راهبرد ۱۶: تولید سامانه مدیریت جامع سازمانی موزه بر اساس هوش مصنوعی
- راهبرد ۱۷: ایجاد شبکه مفاهیم و معنایی تخصصی علوم انسانی و سنجش هوشمند با مبانی ارزشی اسلام

راهبردهای هوش مصنوعی تعیین شده در ردیف‌های فوق این ظرفیت را دارند تا تمامی موضوعات برنامه پنج‌ساله حوزه‌های علمیه را پوشش دهند. فهرست کلیات این برنامه به شرح ذیل است که هر کدام بر یک یا چند راهبرد هوش مصنوعی قابل انطباق است:

۱. سنجش و پذیرش
۲. برنامه‌ریزی آموزشی و تأمین منابع درسی
۳. جذب، ارتقا و ساماندهی اساتید
۴. تشکیل و ارتقای گروه‌های علمی - تربیتی
۵. ساماندهی واحدهای آموزشی
۶. تأسیس و توسعه واحدهای آموزشی
۷. امور تحصیلی و ارزشیابی آموزشی
۸. آموزش‌های کوتاه‌مدت
۹. برنامه‌ریزی و تعالی تهذیبی و تربیتی طلاب و خانواده‌ها
۱۰. معرفت‌افزایی، ترویج و تعمیق انس با قرآن و حدیث
۱۱. ارتقای سطح دانش‌های کاربردی و مهارت‌های حوزویان
۱۲. آموزش زبان عربی به طلاب و روحانیون
۱۳. آموزش سایر زبان‌های خارجی به طلاب و روحانیون
۱۴. برنامه‌ریزی و ارزیابی علم و پژوهش
۱۵. ظرفیت‌سازی و پشتیبانی پژوهشی
۱۶. تربیت و تقویت پژوهشگران حوزوی
۱۷. تولید، توسعه و ترویج علم و نشر تحقیقات و آثار علمی
۱۸. ساماندهی، پشتیبانی و ارزشیابی مبلغان، تشکّل‌ها و مؤسسات تبلیغی و فرهنگی
۱۹. برنامه‌ریزی، گسترش و ارتقای فعالیت‌های تبلیغی و فرهنگی
۲۰. توسعه فعالیت‌های فکری و تبلیغی در مواجهه علمی، منطقی و خردورزانه با فرق و ادیان
۲۱. تقویت انسجام اسلامی و گفتگو و ارتباط با ادیان و مذاهب
۲۲. توسعه ارتباطات و تعامل و همکاری مؤثر در عرصه‌های ملی و بین‌المللی
۲۳. اطلاع‌رسانی، تأسیس و توسعه رسانه‌های حوزوی
۲۴. ظرفیت‌سازی بین‌المللی
۲۵. ارتقای سطح کارکردهای اجتماعی - سیاسی حوزه و روحانیت
۲۶. ترویج و بالندگی فرهنگ جهاد، شهادت و بسیج و حفظ ارزش‌های انقلاب اسلامی و دفاع مقدس
۲۷. پشتیبانی، هدایت و شبکه‌سازی دانش‌آموختگان حوزوی
۲۸. ارتقای سطح سلامت و معیشت حوزویان
۲۹. ساماندهی و پشتیبانی استعداد‌های برتر، برگزیدگان، نخبگان و تجلیل از مفاخر
۳۰. مطالعات راهبردی و کلان حوزه و روحانیت
۳۱. برنامه‌ریزی، نظارت و ارزیابی جامع
۳۲. سازماندهی و بهبود روش‌ها و قوانین و مقررات
۳۳. توسعه منابع انسانی و فرهنگی سازمانی
۳۴. امور پشتیبانی، مالی و عمرانی
۳۵. امور حقوقی و اداری
۳۶. نشر منابع مکتوب و دیجیتالی
۳۷. تأمین زیرساخت‌های فناوری اطلاعات
۳۸. ساماندهی بازآفرینی حوزه در فضای مجازی
۳۹. صیانت از حوزه و روحانیت
۴۰. توسعه موقوفات، منابع پایدار و تبرّعات